

PASEN 12 april 2009

Hand 10.34.37-43; Kol 3.1-4; Joh 20.1-9

In de loop der eeuwen is het Paasverhaal verteld en doorgegeven in heel verschillende omstandigheden. In feestelijke en blije situaties als hoogtepunt van het kerkelijk jaar, met processies en grote ceremonies. In tijden van onderdrukking en vervolging, klandistien en omgeven met tal van veiligheids voorzorgen, om de mensen die vierden te verbergen en beschermen. Nu is er geen uiterlijke vijand, maar een gemeen virus dat effectiever is dan welke bezettende macht dan ook, dat het sociale leven ontwricht en bedreigt, dat onzeker maakt en beangstigt. Misschien dat we in deze omstandigheden nog het dichtst zijn bij de gevoelens van de dramatis personae uit het evangelie, Maria Magdalena en de twee apostelen, volgelingen van Jezus met wie deze een bijzondere relatie had, Petrus die Hij wonderlijkerwijs had uitgekozen als rotsman, en Johannes

Het evangelieverhaal begint met een beeld van totale ontredning.

Maria Magdalena ontdekt dat het graf van Jezus leeg is, en veronderstelt dat zijn lichaam is geroofd. Wat zal zij daarbij hebben gedacht? Zij wist hoe veel leiders van het volk haar Heer hadden gehaat en gevreesd. Zouden zij hun woede en wraak willen koelen op zijn lijk? Wat een afschuwelijke gedachte. Zij loopt naar Petrus en Johannes. Zij weet waar dezen zich schuil houden, doodsbang voor tempelwachten en de zware jongens die voor de Joodse leiders moeilijke karweitjes moesten opknappen.

Wat Maria ervaart, die vroeg in de morgen als eerste bij het graf komt, is ontstellende leegte. Het allereerste ervaringsmoment van Jezus Pasen spreekt van leegte, van niet weten. Afwezigheid. Dat is een ervaring van alle tijden, wanneer ons een dierbare ontvalt. Dat is een ervaring die wij maar al te goed kennen. Die wij met Maria delen. Maar waar de pijn om het verlies van Jezus, en om het verdriet van zijn wreed levenseinde al zo schrijnend is, komt daar nu nog bij dat zelfs zijn lijk niet ongemoeid blijkt te zijn gelaten. In opperste ontsteltenis haast Maria zich van het lege graf naar de woning waar Simon en de andere leerling blijkbaar samen zijn. Eerder

waren zij samen in het huis van de hogepriester, toen Jezus daar gevangen naartoe was gevoerd. Petrus werd daar aangesproken: was hij geen volgeling van die man? De andere leerling, die men daar toch kende, en van wie men dit dus kon weten, bleef ongemoeid. Die twee leerlingen van Jezus zocht Maria op. Blijkbaar wist zij waar zij hen kon vinden en zij haastte zich naar hen toe. "Ze hebben de Heer uit het graf genomen, en wij weten niet waar ze Hem hebben neergelegd."

Onmiddellijk geven beiden gehoor aan de oproep van Maria van Magdala en gaan naar het graf. Weer gaat de jongste, de door Jezus beminde, voorop. Heel precies beschrijft de tekst hun gedrag en hun waarnemingen. We zien het als het ware met onze eigen ogen gebeuren. We kijken mee in het donkere graf, zien de zwachtels, de zweetdoek die het hoofd van Jezus had bedekt. Netjes opgerold. Niet zoals lijkrovers alles zouden hebben achtergelaten. Wij zien wat zij zien. En wij zien evenmin als zij waar Jezus' lichaam is gebleven.

Wij staan in de leegte, in het niet weten, niet begrijpen.

En dan maakt het evangelie die korte aantekening over de door Jezus beminde

leerling: hij zag en geloofde – εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν, vidit et credidit. Wat Johannes – ik neem aan dat hij het was – daar in dat donkere graf, die kille leegte – beleeft is Paaservaring. Het besef: de Heer lééft! De dood heeft Hem niet kunnen vasthouden. Hij ziet niet meer dan de anderen, dan wij zien, maar plotseling wordt hem helder, alles wat Jezus in heel die voorafgaande tijd heeft voorzegt. Er gaat hem een licht op, en alles wordt licht. Het Woord, dat was in het begin, in Wie alles is geworden, in Wie het leven was en het licht der mensen, dat Woord gaat hij nu verstaan. En dat Woord verstaan, dat Licht aannemen in onze duisternis, dat maakt levend.

Zeker, de Heer is verrezen. Alleluia! En straks verschijnt Hij, Persoonlijk, aan Maria Magdalena, aan de twaalf, aan andere leerlingen. Hij zal met hen eten, over hen blazen. Maar hier, in dat lege graf schijnt zijn licht in het hart van die leerling, en heeft deze zijn eerste Paaservaring. In het verhaal over de genezing van de blindgeborene sprak Jezus: "Tot een oordeel ben Ik in deze wereld gekomen, opdat de niet-zienden zouden zien."

Zusters en broeders, met Maria Magdalena, met Simon Petrus en de andere leerling staan wij bij

het lege graf. Wij zien de Heer niet. Wij zien zijn afwezigheid. Maar de ervaring van door Jezus beminde leerling wil ons iets zeggen over de ommekeer die plaats vindt in zijn innerlijk, wil ons meenemen in zijn paasgeloof. Het duister van de droefheid, de nacht van het lijden mag plaats maken voor het feest van de Opstanding. In de afgelopen dagen hebben wij stil gestaan bij het Lijden van de Heer. En u kent de uitspraak van Blaise Pascal: Jezus is in doodsangst tot aan het einde der tijden. Hij lijdt in het leven van zoveel mensen, in Italië, Irak, Afghanistan, in Soedan, Palestina, Algerije, het rijtje is moeiteloos te verlengen, en misschien moeten we het niet zo ver zoeken, want het lijden is ook dichtbij. Er is geen huis waar het niet woont. Voor veel mensen is dat een reden om niet te geloven.

Als wij Pasen vieren dan is dat omdat wij met die leerling in het donkere graf geloof hechten aan de woorden van de Heer: Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij. Dit heb Ik u gezegd, opdat gij vrede zoudt bezitten in Mij. Weliswaar leeft gij in de wereld in verdrukking, maar hebt goede moed: Ik heb de wereld overwonnen. '